ОСТАННІ НОВИНИ

10:00 ЧС-2026: результати та відеоогляди матчів, розклад телетрансляцій в Україні

10:00 Вже має взорвіт: ставлення Трампа до війни в Україні суттєво змінилося

10:00 Експ. Су-24М розбився на Миколаївщині

10:00 Суд розглянув скаргу на закриття справи про смертельну ДТП за участі детектива НАБУ — ЗМІ

10:00 Літній печиночний паштет: незвично і найсмачніше смачно

10:00 «Потрібно мати надію»: Аліна Бондик зізнався, чого боїться як батько своїх дітей

10:00 «Бути толерантним до толерантних — проста формула вимкнення»: психотерапевт про безсилля, яке запускає

Бриль для майбутнього президента та фінансів для принцеси: секрети майстрині солом'яних шедеврів з Опішні

ІНТЕРВ'Ю

12:25 — 7 березня 2026

Ганна ВОЛКОВА, «ФАКТИ»

Олена Опанасюк працює у воєнізованій охороні. Охоронює музей родини Хрічевських в Опішні на Полтавщині. А за «сумісництвом» плете вироби з соломи. Ця її хобі. Ось уже двадцять шість років вона практично не випускає з рук цього природного матеріалу.

— Навіть не пригадую, коли я дивилась телевізор, аби щось не плела чи не зшивала при цьому, — усміхається вона. — Тут у мене нема вихідних. Іноді, щоб виготовити якусь унікальну, авторську річ, мені потрібно попередньо зробити тисячу дрібних деталей, а потім — ще зібрати їх до купи. Якщо не любити цієї справи, то нічого не вийде. Нею треба жити.

Мільйо поб'є й инші зрізують: чому не можна використовувати колоски

Пані Олена — членкиня Спілки майстрів народного мистецтва України. Зі звичайної, переважно житньої, соломи вона створює дивовижно гарні речі. Як каже сама майстриня, солома — це матеріал, який просто грає в руках. *З нього можна зробити все: капелюхи, сумки, кошики, вази, підсумки, прикраси, віночки, чільця, сережки, обручі...*

Її бабусях, майстриням народної творчості Олександрі Великодзвін, навчила внучку вишивати. Одяк це замітя Олену не зацікавило. Зате вже у дорослому віці, побачивши солом'яні вироби заслуженої майстрині народної творчості з Харківщини Галини Воловик, вона втратила спокій. Два роки пішло в неї на те, щоб досконало опанувати цю справу, зрозуміти всі її тонкощі.

— Пригадую, як в пошалаєся своїм першим серйозним виробом — кошиком, — каже Олена. — Той він мені здавався верхом досконалості. А зараз дивлюсь на нього й бачу: якщо він кособокий та незграбний. Тепер його не показала б нікому...

Жоден учитель, говорить жінка, не видасть власних секретів соломоплетіння. А їх досить багато. Скажімо, послідовність в одній детелі треба лише одинаково за тощиною. Й гучності соломинки, інакше детаїь вийде нерівною. Особливо це видно у дрібних речах, скажімо, в ніжках на виглядн-обергала.

Тому, перш ніж узятися за роботу, майстриня сортує солому за товщиною, довжиною, кольором, м'ягкістю, гучністю...

Покуштувати в одній детелі треба лише однакові за тощиною й гучністю соломинки, інакше вона вийде нерівною. Особливо це видно у дрібних речах

А до того вона зрізає жито чи пшеницю в якому їхньому достиганні. Зерновиі вирощує самостійно, на власному городі, без додавання гербіцидів. Обов'язково сушиує серпом, як робили у давні часи, обрізає колоски, після чого в'яже у снопи й сушить під стрісхою.

— Солома з колосками підходить лише для обрезів та декоративних снопів. Такі зерновиі потрібно зрізати ще у стані цвітіння, — пояснює майстриня. — У декоративних виробах колоски, що вже наливаються, почнуть осипатися, а зерно можуть поїрызти миші чи мйш побити.

Якщо зрізати жито зеленим, то висушена солома матиме зелуватий відтінок. Якщо зрізати трохи пізніше, через тиждень, то вона буде білою. Ще пізніше — жовтою. Останній зріз завжди має коричневий відтінок.

Окрім того, існує багато способів підсилити колір, надати йому яскравості. Досить, щоб солома стала білою, вимкнути її в нашатирному спирті чи перігідролі. Пані Олена — за натуральність, тому висвітлює її на сонці. Опісля фарбує у відварі або цибулинах, або горіховій шкаралупі, чи в марганці. Лише зрідка використовує анілінові фарби. Темні виходять завдяки присмалюванню праскою.

Кольорову солому пані Олена використовує переважно в ексклюзивних виробах. Дуже гарний вигляд вона має у мотах, композиціях.

Для еластичності солому треба проварити чи пропарити. Вона часто йде на бриль. З такої соломи вироби можна гнути й складати, як заводцю, — вони не поламаються й не втратять форми.

Важливо також правильно використовувати природну товщину соломини. Для жіночих капелюхів майстриня бере якраз частини стебла — її, що ближче до колосів, бо вона нижніша. А для чоловічих бриля — середню частину. Грубша солома — та, що від кореня, — йде для виготовлення кошиків, сумок, підставок під тарілки або чашки, цукерниць тощо. З нею важче працювати — боїть пучки.

> *Читайте також: Мода минула, думаєш лишиться: майстер-самоучка з Полтавщини прикрашає труби на будинках справжніми витворами мистецтва*

Що робити, якщо коза прогризе капелюх?

— Над чим ви зараз працюєте? — запитує пані Олену.

— Неодовзі в Опішні відбудеться фестиваль весняної, на якій я запрошена. Тому плету на продаж чоловічі бриді. Це чи не найходовіший товар. Бриль взагалі нарозхвал йуть.

— За які гроші продаєте?

— Залежить від шарину крисів. Є вузькі, середні й широкі. І козацькі бриді, а є гусарські сомбреро... Середня ціна — 700–800 гривень.

— Які товари найдорожчі?

— Ексклюзивні, звісно. Ті, які не повторюються. Є тиві покупці, для яких це дуже важливо. Хтось купує дешеві, кодові речі, а хтось полюбляє вишукані. Тому ціни різні, залежно від категорії.

— А це правда, що принцеса Уельська Кейт Міддлтон має солом'яний вінючок вашої роботи?

— Правда. Років вісім тому до мене звернулися представники посередницької фірми, що працюють з народними ремеслами й відправляють речі за кордон, і попросили сплести великий кольоровий вінок для принцеси за фотографією. Я працювала над ним два з половиною місяці. Втім, на Кейт його не бачила.

— І Віктор Ющенко, кажуть, був вашим покупцем?

— Так. Це ще коли він керував Національним банком й приїжджав на Сорочинський ярмарок. А мене тоді як майстриню народної творчості щорану запрошували. Подарувала йому невеличкий сувенір, а він прибрав у мене розкішний бриль.

Мої вироби ручної роботи є й в інших українських політиків, а також у Національному музеї-заповіднику українського гончарства в Опішні, а їм фото — у багатьох каталогах. Скажімо, одна з моїх авторських робіт — «Инал» — представлена в каталозі виставки творів майстрів народного мистецтва Полтавщини.

Олена Опанасюк на ярмарку ногри з Голозем у цилиндр з соломи, який виготовила майстриня

— Скільки вам треба часу, щоб створити чоловічий головний убір?

— Можна й за вечір. Головне — сплести 28–30 метрів стрічки. А потім її треба зшити. Хтось робить це за допомогою швейної машинки, і тоді виріб через два-три роки розвалиться, бо гогна розбиває соломину. А я зшиваю вручну, акуратно, щоб не пошкодити матеріал. До того ж житну обробляю воском. Тому мої бриді й капелюхи слугують 15–20 роки. Колись, до речі, бачила на одному чоловікові мій бриль. Він був заношений, чорний від пилу й потну, але цілий.

Цікаво, що оліщинська майстриня при плетінні головних уборів не використовує, як багато інших майстрів, бондаж. Їй достатньо знати об'єм голови й висоту. І з розмиром завжди вгадує: Це тому, каже, що відчуває матеріал.

— А ось ремонтувати не беруся, — усміхається. — Якось до мене на ярмарку підходить дідусь і показує бриль. «Коза з'їла маскину. Чи не можна полатати?» — питає. На жаль, це неможливо.

Ялинкові прикраси й ангели для захисників

Чому народні майстри соломоплетіння використовують переважно житньої? Пояснення досить просте. Бо в ньому найдовші з усіх злакових культур міжвузлові проміжки на стеблах. До речі, всі вузли (їх на стеблині, що сягає до метра й більше, 5–7) вирізають і викидають.

Я думала, пані Олена на своєму городі вирощує жито замість картоплі. А вона сміється:

— Та ні, хіба що соток дві засіяю. Цього досить на цілий рік. Потроху підсіяю пшеницю, овес і льон, які також використовую в роботах. Вони дають гарні відтінки.

Серед унікальних виробів Олени Опанасюк особливе місце займають ялинкові прикраси. Колись вона нарядкала ними свою ялинку, а потім виготовила для Літературно-меморіального музею В. Г. Короленка у Полтаві. Іграшки у вигляді снжинок, зірочок, дзвіночків, шишочок, ангелочків відтворюють традиції новорічних святкувань більш ніж столітньої давнини.

Пані Олена навіть підставки для тарілок (підсунники) та під чашки перетворює на маленькі шедеври.

Всі ці побутові речі її оточують вдома, багато що вона дарує. А їхня кількість лише зростає, бо майстрині замовляють то одне, то інше. Найчастіше вона щось плете саме під замовлення.

> *Читайте також: «Я створюю картини-обереги з насінням», — майстриня Наталія Тесленко*

— Раніше я ледь не всю Україну об'їздила, була учасницею багатьох міжнародних заходів, — розповідає. — Було, як вихідні, так і йду кудись... Мене скрізь запрошували з моїми виробами: на виставки, конкурси, свята. Навіть на Євро-2012 у Донецьку... Маю купу грамот, подяк, нагород.

А скільки майстер-класів провела для дорослих і дітей, групових й індивідуальних?

Майстер-клас в Олени Опанасюк досить короткі, але результативні. Вона не показує, як плести бриль, бо це забарна робота, яка новачкам завидно набридає. За короткий час можна спласти бриль хіба що на пельку, але це не цікаво. Учням важливо вийти з заняття з готовим виробом, який можна буде носити чи поставити вдома. Тому зазвичай вона вчить плести обручі, підвски, ангелочків, дзвіночки...

— Не боїтесь конкурентів?

— У кожного майстра свій почерк. Навіть якщо стоятиме поряд десять однакових виробів десятьох майстрів, то всі вони будуть різні. А покупець вибере те, що відповідає його смаку й гаманцю.

— Що вам найбільше подобається у вашому захопленні?

— Є досить багато технік плетіння косичок: у чотири, п'ять, шість, сім соломинок... Поки, об'єкти... А мені подобається опановувати нові техніки.

Ще пані Олена виготовляє сувенїри у вигляді ангелів-оборонців з синьо-жовтими стрічками й передає їх через волонтерів для наших захисників.

Пані Олена виготовляє сувенїри у вигляді ангелів-оборонців і передає їх нашим захисникам

— Молюся за кожного, щоб повернулись живими й здоровими. І з перемогою! — каже.

Раніше в інтерв'ю «ФАКТАМ» майстриня з керамічної фарфористики Юлія Олійник розповіла про те, як створює красу, яка ніколи не залишає байдужими.

Фото, відео Ользи Усанової та з сторінки Олени Опанасюк у фейсбуці

Читайте нас у Facebook

2402

До звісту розділу

Побачили помилку? Виділіть її та натисніть CTRL+Enter

Друкована версія | Лист редакторові | Поскаржитися

Поділитися | Поділитися | Поділитися | Твітнути

ЗАРАЗ ЧИТАЮТЬ

Як правильно використовувати капсули для пральних машин та коркові лайфхаки

У зміни пенсіонерам додадуть пенсію: хто і скільки отримає

Україна звусть встановити відео дзуной опальним олігархам(ка): кого це стосується

Польщем — «ґрофафт» та дозвіл. Стрільщин — «Ґрафф» і «Ґрафф» та прикладення. Відповім — «Сдр» та «Ґрафф». Ґрафф прогноз на 17 черви

Новини партнерів

Мапа сайту

Новини | Україна | Політика | Гроші | Люди
СВІТ | Прямі лінії | Війна | Спорт | Футбол
Культура | Шоу-бізнес | Фотоарт для | Суспільство | Стиль життя
Кожу рецепти | Люди із звіт | Життєв історії | 25 років потому
Історія суверенітет | Нарка та технології | Клуб спонсорів | Запитайте у Фактів
Запитання дня | Гороскоп | Курс валют | Фотобатл | Погода

Реклама | Передплата | Контакти | Правила користування | Правила користування сайтом fakty.ua

© 2007 - 2026 «Факти и коментарі»
Усі права на матеріали сайту охороняються й перебувають до законодавства України.
Жодна з частин цієї інформації не може бути скопійована, «Розіграна», а також поширена самовільно. Публікувати в межі і послуги за мовить національно-національні організації.